

stichting **Een Joodse Erfenis**

Rechterraam van het monument dat in 1993 is aangebracht aan de oostgevel van de voormalige synagoge in Winsum

- de herinnering levend houden-

Agenda 2013-2014

17 november 2013

aanvang 15.00 uur

Lezing 'Meesterwerk in glas' door

Ruud Bartlema over glaskunst van Marc Chagall in de synagoge van het Hadassah Ziekenhuis in

Jeruzalem

Winsumse Sjoel

Schoolstraat 24, 9951 EL Winsum

13 April 2014

Lezing door Bart Wallet over 'Herinnering en herleving, Joden in Nederland na 1945' Obergumer kerk, Winsum

Nieuwsbrief

september 2013

De Winsumse Sjoel

Film over Sophia de Vries-van der Klei

Sophia van der Klei werd geboren in 1858 in Appingedam en trouwde daar in 1885 met Jacob de Vries uit Winsum. Jacob overleed in 1934, Sophia bleef tot haar deportatie in november 1942 in Winsum (Tuinbouwstraat 15) wonen.

Over de herinnering aan Sophia de Vries-van der Klei is een film in voorbereiding. Voor Winsum wordt dit een bijzonder belangrijk document, want aan de hand hiervan kunnen wij het verhaal over het Winsums Jodendom en de Winsumse sjoel op

eigentijdse wijze blijven vertellen. Met name ook in het onderwijs. De film over oma Sophia wordt onderdeel van een serie van vier nieuwe films over het Jodendom in de Groningse Ommelanden. Het betreft een vervolg op het in 2011 verschenen succesvolle filmdrieluik *Een Gronings-Joodse Erfenis* van Stichting TOF Media, waarbij regie en presentatie opnieuw in handen zijn van de Groninger historicus **Beno Hofman**.

Eind mei hebben we hiervoor aandacht gevraagd en de laatste gelden voor de nieuwe filmserie zijn, mede dankzij uw steun, via crowdfunding bijeengebracht. *(zie het vervolg op pagina 2)*

Sjoellezing 'Meesterwerk in glas'

Op gezamenlijk initiatief van de Protestantse gemeente Winsum-Obergum en Stichting Een Joodse Erfenis' houdt Ruud Bartlema een lezing met beeldmateriaal over de glasramen van Marc Chagall in Jeruzalem.

De twaalf ramen die Marc Chagall in het begin van de zestiger jaren maakte voor de synagoge van het Hadassah ziekenhuis in Jeruzalem, vormen een hoogtepunt in de wereld van de glaskunst. Aan de hand van afbeeldingen van de ontwerpen en de definitieve glasramen, maakt Ruud Bartlema een rondgang langs deze twaalf meesterwerken.

Ruud Bartlema (1944) is als beeldend kunstenaar en leraar mystiek werkzaam in Soest. Voor zijn schilderkunst vormen poëzie en literatuur een belangrijke bron van inspiratie.

- toegang: € 4,00 (exclusief consumptie)

Reserveren is wenselijk via:

- info@pgwo.nl of

- 06-10017092 (Els Prins)

Meer informatie over deze lezing kunt u vinden op:

<http://www.sjoelplein.nl/>

Stichting Een Joodse Erfenis heeft als doel de herinnering aan de Joodse gemeenschap van Noordwest-Groningen levend te houden.

De Stichting realiseert een veelzijdig educatief en cultureel programma met regionale uitstraling en bereik om zo het Joodse erfgoed onder de aandacht te brengen van een breed publiek. Onze nieuwsbrief verschijnt tweemaal per jaar, in de maanden maart en september.

Het secretariaat is gevestigd:

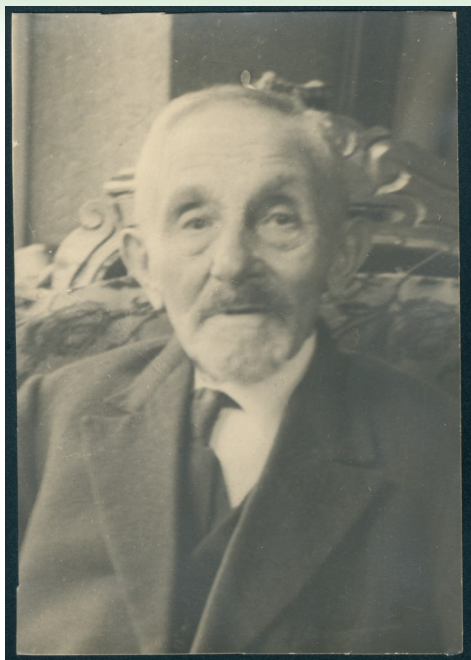
Tuinbouwstraat 16

9951 EG Winsum

T : 0595-442728 E : info@sjoelplein.nl

www.sjoelplein.nl

De Winsumse Sjoel

Stand van zaken film Sophia de Vries-van der Klei

Vanaf mei is met name Erna Bakker, één van onze bestuursleden, op zoek naar herinneringen en beeldmateriaal van het leven van Sophia. In het archief van het Joodse Historisch Museum is een fotoalbum aanwezig van de familie de Lange uit Groningen, naast familie van de oudste dochter van Sophia: Rozette de Lange-de Vries. Dit album, samengesteld door de broer van een schoonzoon en een kleinzoon van Sophia de Vries-van der Klei (Joël en Louis de Lange), bevat waarschijnlijk ook foto's van Jacob en Sophia de Vries. Deze foto's zijn door een medewerker van het kenniscentrum van het JHM gescand en zijn (vergroot) getoond aan twee inwoners van Winsum (mevrouw Pannekoek-Datema en mevrouw Bolhuis-Heerema); zij herkenden Jacob de Vries meteen. De foto van Sophia herkenden zij niet, maar de kans is groot dat, gezien de plaats van de foto in het fotoalbum, zij het wel is.

Graag komen wij dan ook in contact met mensen die ons iets kunnen vertellen over deze foto's of gebeurtenissen uit de dertiger jaren in m.n. de Tuinbouwstraat te Winsum.

Bronvermelding foto's:

Fotoalbum fam. de Lange uit Groningen
Archief Joods Historisch Museum te Amsterdam
<http://www.jhm.nl/collectie/fotos/40005122>

Foto boven: Jacob de Vries (1843 - 1934)

Foto onder: mogelijk Sophia de Vries-van der Klei (1858 - 1943)

Tip

- RHC Groninger Archieven, Cascadeplein 4 en 10, Groningen, **zaterdag 5 oktober**, 11.00 uur-17.00 uur: *Dag van de Groninger geschiedenis, thema Vorst en Volk*. <http://www.dagvandegroningergeschiedenis.nl/>
Stichting Een Joodse Erfenis neemt deel aan deze dag samen met Stichting Folklingestraat Synagoge, Joods Schooltje Leek en Stichting Synagoge Bourtange.

- Synagoge Groningen, **9 oktober t/m 27 november 2013**, expositie *'Fragment en Fantasie, grafiek gebaseerd op de Dode Zeerollen'* van de Nederlands-Israëlich kunstenaar Lika Tov; <http://www.synagogegroningen.nl/>

- Drents Museum, Assen, **9 juli 2013-5 januari 2014**, tentoonstelling *De Dode Zeerollen*. Een archeologisch hoogtepunt met originele manuscripten, gevonden bij opgravingen in Qumran, Israël. <http://www.drentsmuseum.nl/>